

Keuzedeel mbo

Melkwinning

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0317

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Melkwinning
Studielast
240
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
<p>Op grote bedrijven met meer dan 300 stuks vee (koeien of geiten), wordt vaak een melker ingezet. Daarnaast kunnen melkers werkzaam zijn bij de bedrijfsverzorgingsdienst. De vraag naar deze gekwalificeerde beroepsbeoefenaars specifiek voor het melken is niet nieuw.</p> <p>Dit keuzedeel komt in plaats van het huidige melkdiploma dat door het bedrijfsleven zeer wordt gewaardeerd. In het dossier wordt met name de theorie behandeld en is er weinig ruimte om alle vaardigheden aan te leren. Onderwijs en bedrijfsleven geven aan dat er behoefte is aan “professionele” melkers, die de ondernemer volledig ontzorgen op dit gebied. Dit keuzedeel geeft onderwijs de mogelijkheid om het gewenste niveau te bereiken.</p> <p>Relevantie van het keuzedeel</p> <p>Binnen de huidige kwalificatiestructuur is er geen specifieke uitstroom voor melkvee. Een keuzedeel melken geeft extra mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Zeker daar waar een bedrijven in het kader van agrarische bedrijfsverzorging betreft. Zij nemen mensen in dienst die op aangesloten bedrijven het melken overnemen. Het dagelijkse werk van deze mensen is melken. Hiervoor dienen zij aantoonbaar gekwalificeerd te zijn.</p> <p>Daarnaast is melken steeds meer een zelfstandige taak op melkveebedrijven mede ingegeven door de schaalvergroting.</p> <p>Beschrijving van het keuzedeel</p> <p>Het keuzedeel gaat over de melkwinning. Het voorbereiden op het melken, het uitvoeren van geautomatiseerd melken, het controleren van kwaliteit en melkopslag, het nabehandelen en het reinigen van de ruimten en apparatuur.</p> <p>Branchevereisten</p> <p>Nee</p> <p>Aard van keuzedeel</p> <p>Verdiepend</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Melken

Complexiteit

Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door regelmatig terugkerende handelingen waarbij hygiëne en werken met aandacht vereist blijft. Het werken met levende dieren vereist een continue alertheid, omdat het gedrag en de conditie van dieren niet alleen door verschillen in de soort bepaald worden, maar ook door verschillen tussen individuele dieren, door ziekte of door variërende externe omstandigheden. Het is de taak van de beginnend beroepsbeoefenaar om op afwijkende omstandigheden of gedragingen van de dieren op de juiste manier te reageren. Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden maar ook komen meer complexe handelingen of specialistische werkzaamheden voor waarvoor probleemoplossend vermogen nodig is. De beginnend beroepsbeoefenaar speelt in op veranderende omstandigheden. Hij interpreteert gegevens over de melkwinning en –samenstelling, combineert deze met omgevingsfactoren, trekt conclusies en bedenkt en implementeert oplossingen. Hij beschikt over specialistische kennis over onderzoeksmethoden in relatie tot melkproductie, melkwinning, melksamenstelling en melkeigenschappen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende, signalerende en adviserende rol. Hij werkt zelfstandig en meestal alleen. Hij is verantwoordelijk voor het eigen werk. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de ondernemer.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft specialistische kennis van melksamenstelling
- Heeft specialistische kennis van melkqualiteit
- Heeft specialistische kennis van melkwinning en melkwinningsapparatuur
- Heeft kennis van inrichtingseisen tanklokaal
- Heeft kennis van de eisen van melkbewaring op het melkveebedrijf
- Heeft kennis van uiergezondheid
- Heeft kennis van gezondheidsrisico's voor mens en dier (zoönosen)
- Kan handmatig en machinaal melken
- Kan de melkqualiteit visueel controleren
- Kan melkstal en apparatuur reinigen
- Kan werken volgens eisen rondom arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu
- Kan melkwinnings- en onderzoeksrapporten interpreteren
- Kan installaties en apparatuur afstellen
- Kan maatregelen treffen bij afwijkende situaties
- Kan eenvoudige storingen aan installaties en apparatuur verhelpen
- Kan maatregelen naar aanleiding van melkwinnings- en onderzoeksrapporten toepassen
- Kan (preventieve) maatregelen treffen om de melkqualiteit te garanderen
- Kan de onderhoudstoestand van melkwinningsapparatuur beoordelen
- Kan melkqualiteit in relatie tot ketenqualiteit bewaken
- Kan managementadvies geven in relatie tot melkwinning en melkqualiteit

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de melkwinning voor. Hij verzamelt wanneer nodig het melkvee en sluit deze op in de wachtruimte. Hij zet zieke dieren en dieren met medicijngebruik apart. Hij treft voorzorgsmaatregelen in het kader van (persoonlijke) hygiëne. Hij maakt melkwinningsapparatuur en –materialen klaar voor gebruik, start de installatie en controleert de werking. Hij bepaalt de volgorde van melken, signaleert en markeert afwijkende dieren en treft passende maatregelen. Wanneer nodig heft hij kleine storingen aan melkwinningsapparatuur en –materialen op.

Resultaat

De randvoorwaarden voor de melkwinning zijn in orde.

Gedrag

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- raadpleegt tijdig leidinggevende of deskundigen bij gesignaleerde afwijkingen
 - gaat ethisch verantwoord met de dieren om
 - is alert op de gezondheidstoestand van de dieren
 - maakt op basis van zijn vaktechnische inzicht keuzes voor de werkwijze, werkvolgorde en benodigde maatregelen
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

D1-K1-W2: Verzorgt en bewaakt de melkwinning

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voorziet de dieren van (kracht)voer, maakt het uier schoon en melkt de eerste stralen voor. Hij controleert de kwaliteit van de melk. Hij sluit het melkstel aan en bewaakt de melkwinning. Hij past zo nodig hulpapparatuur toe om onrustige dieren te kalmeren. Hij neemt het melkstel af, controleert de uier op uitgemolken zijn en melkt zo nodig met de hand na. Wanneer nodig behandelt hij de spenen na. De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt of het melkwinningsproces adequaat verloopt. Hij controleert stelselmatig de kwaliteit van de melk, neemt monsters en separeert waar nodig afwijkende melk. Hij rapporteert opvallende zaken aan de leidinggevende/ondernemer. Indien van toepassing neemt de beginnend beroepsbeoefenaar monsters voor bacteriologisch onderzoek en/of voert hij mastitisbehandelingen uit. Na het melken van een verdacht dier spoelt hij het melkstel na.

Resultaat

Optimale melkopbrengst en melkkwaliteit.
Het melkwinningsproces verloopt vlot, zonder onnodig tijdverlies.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat ethisch verantwoord met de dieren om
- controleert continu of het melkwinningsproces adequaat verloopt
- gebruikt en bedient de melkwinningsapparatuur en –materialen op effectieve en bedreven wijze
- melkt het vee volgens de voor het bedrijf geldende procedures en voorschriften
- werkt adequaat en in een vlot tempo
- hanteert een goede werkhouding
- is alert op afwijkingen aan de (uier)gezondheid van het dier en de melkkwaliteit
- leest gegevens correct uit en interpreteert deze correct
- werkt zodanig dat de kwaliteit van de gewonnen melk gewaarborgd is

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Rondt melkproces af

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de melkopslag. Hij reinigt de melkwinningsapparatuur en zet deze klaar voor volgend gebruik. Hij maakt de melkstal schoon. De beginnend beroepsbeoefenaar start verschillende reinigingsprogramma's op en grijpt tijdens deze automatische processen wanneer nodig in. Hij maakt een keuze uit de reinigings- en ontsmettingsmiddelen, controleert of de reiniging op de juiste temperatuur gebeurt en controleert het resultaat. Hij controleert of de melk in de tank goed gekoeld wordt. Hij rapporteert opvallende zaken aan de leidinggevende/ondernemer.

Resultaat

Schone melkwinningsapparatuur en –ruimten.

Gedrag

D1-K1-W3: Rondt melkproces af

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- reinigt de melkwinningapparatuur en –ruimten conform regels
- signaleert tijdig mogelijke storingen en defecten
- werkt volgens strak omschreven voorschriften betreffende het afleveren van de melk
- heft eenvoudige storingen en defecten adequaat op
- geeft bruikbaar advies aan de ondernemer met betrekking tot onderhoud, hygiëne en kwaliteit

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen